

akademik Vladislav Brajković

(1905.-1989.)

Jedan od osnivača Instituta (1945.) i
voditelj Zavoda od 1982. do 1989.

Profesor i akademik Vladislav Brajković je bio istaknuti znanstvenik među brojnim domaćim i inozemnim stručnjacima pomorskog prava i pomorske privrede. Nakon diplome Pravnog fakulteta (1927.) doktorirao je u Francuskoj ; disertacija je objavljena 1933. (Marseille).

Radno iskustvo je najprije stjecao u Pomorskom odjelu Ministarstva saobraćaja u Beogradu (1934-1937), a tada se okrenuo sveučilišnoj karijeri: na Pravnom fakultetu u Subotici (1937-1940), zatim na zagrebačkom Pravnom fakultetu (1941), do umirovljenja. Ostao je zapamćen kao utemeljitelj katedre za pomorsko i općeprometno pravo.

Kao profesora su ga studenti cijenili zbog humanosti, strpljenja i pedagoških kvaliteta. U znanstvenom radu ga je odlikovala sposobnost uočavanja problema i spremnost i upornost u njihovom rješavanju. Sa suradnicima je znao odlično komunicirati, prijateljski i s respektom.

Dobro poznavanje pomorske problematike koristio je i u nastojanju da se shvati vrijednost Jadrana i sve mogućnosti njegova iskorištavanja. To nije uvijek bilo lako, a svoje ideje je promovirao i nailazio na razumijevanje češće u međunarodnom okruženju. Aktivno je sudjelovao na mnogim skupovima i u organizacijama, npr. Međunarodnom pomorskom odboru (CMI) kojemu je nekoliko godina bio i potpredsjednik, te drugim pravnim asociacijama za unifikaciju privatnoga prava, i poredbenoga prava. Bilo mu je stalo da se zalaže u radu i u Udruženju pravnika Jugoslavije, Društvu za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije (predsjednik) i Jugoslavenskom udruženju za pomorsko pravo (jedan od osnivača i dugogodišnji predsjednik).

Zaslужan je bio za inicijativu osnivanja Jadranskog instituta, u početku kao samostalne ustanove (1945-1948), a zatim je aktivno djelovao u pomorskopravnom odsjeku Instituta u sklopu Akademije, i od 1982. do 1989. na čelu kao voditelj, dobar organizator i predan radnik.

Također je sudjelovao u utemeljenju i izdavanju časopisa Zavoda "Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja" (kasnije: Poredbeno pomorsko pravo) i autor više članaka i komentara.

Rad akademika Brajkovića se može pratiti i u području zakonodavstva i judikature. Veliki je utjecaj imao na međunarodnim konferencijama pri donošenju važnih konvencija, a sudjelovao je u izradi i jugoslavenskih propisa (ZPUP). Kao arbitar ili povremeni sudac privrednog suda često je zauzimaio stajalište u vrlo kompliciranim i ponekad dotad nerješavanim problemima.

U Akademiji se angažirao i kao predsjednik Znanstvenog savjeta za pomorstvo JAZU. A u Kotoru je sudjelovao i prilikom osnivanja Više pomorske škole.

Nezaobilazan je njegov trud oko pokretanja i uređivanja Pomorske enciklopedije, što predstavlja njegov životni pothvat jer je jedinstvena u svijetu.

Priznanje mu je odano i članstvom u akademijama u Zagrebu, Ljubljani i Titogradu, te u Parizu i Aix-en-Provence-u. Dobio je državnu nagradu (AVNOJ-a), 2 ordena, Plavu vrpcu, te francuski Orden viteza za pomorske zasluge. Posebna mu je čast bila biti admiralom Bokeljske mornarice (još od 1966.) jer je bio emotivno povezan s morem, porijeklom iz bokeljske obitelji.

Kratki pregled bibliografije:

- **Etude historique sur le droit maritime privé du littoral yougoslave** (1933)
- **Pomorsko pravo** za studente Sveučilišta [skripta] (1950)
- Više od 170 članaka u časopisima (*Pomorstvo, Saobraćajni pregled, Ekonomist, Ribarski godišnjak, Godišnjak Pomorskog muzeja u Kotoru, Anali Pravnog fakulteta u Beogradu, Pomorski Lloyd, Arhiv za pravne i društvene nauke, Pravna misao, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Privreda Dalmacije, Privreda i pravo, Naše more,* i dr.), jedinica u enciklopediji i leksikonima ; razna izvješća i prikazi

LIT.: Vladislav Brajković 1905-1989 : [Spomenica preminulim academicima]. HAZU, 1991. – Spomenica prof. Vladislavu Brajkoviću : [tematski broj] // Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu. 25(1975), 2/4.